

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ

28

Ον/μο:.....

ΛΥΣΙΑΣ: "Υπέρ Μαντιθέου"

Β' Λυκείου

Θεωρητική

09-10-11

Κείμενο: Διδαγμένο από το πρωτότυπο.

- 1 Εἰ μὴ συνήδη, ὦ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς βουλομένοις ἐκ παντός τρόπου κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, πολλήν ἂν αὐτοῖς χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας· ἤγοῦμαι γὰρ τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις τούτους εἶναι μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίους, οἵτινες ἂν αὐτοὺς ἀναγκάζωσιν εἰς ἔλεγχον τῶν αὐτοῖς βεβιωμένων καταστῆναι. ἐγὼ γὰρ οὕτω σφόδρα ἐμαυτῷ πιστεύω, ὥστ' ἐλπίζω καὶ εἴ τις πρὸς με τυγχάνει ἀηδῶς [ἢ κακῶς] διακείμενος, ἐπειδὴν ἐμοῦ λέγοντος ἀκούσῃ περὶ τῶν πεπραγμένων, μεταμελήσει αὐτῷ καὶ πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἠγήσεσθαι. ἀξιώθ' ὦ βουλή, εἰ μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὡς εὖνους εἰμί τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὡς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδὲν πῶ μοι πλέον εἶναι· εἰ δὲ φαίνωμαι <καὶ> περὶ τὰ ἄλλα μετρίως θεβιακῶς καὶ πολὺ παρά τὴν ὀξείαν καὶ [παρα] τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν, δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν, τούτους δὲ ἠγεῖσθαι χείρους εἶναι. πρῶτον δὲ ἀποδείξω ὡς οὐχ ἵππευον οὐδ' ἐπεδήμουον ἐπὶ τῶν τριάκοντα, οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας.

Ερωτήσεις:

1. Να μεταφραστεί το απόσπασμα: «εγώ γαρ ουτω σφοδρα.... χειρους ειναι».

(Μονάδες 10)

2. Να υποδείξετε τις εκφράσεις του κειμένου με τις οποίες ο Μαντίθεος χαρακτηρίζει το ήθος των αντιπάλων του και αυτές με τις οποίες προβάλλει το δικό του ήθος.

(Μονάδες 15)

3. Ποιοι ήταν οι στόχοι του προοιμίου; Εξυπηρετούνται οι στόχοι αυτοί στο συγκεκριμένο προοίμιο; (αν ναι, εντοπίστε τα συγκεκριμένα χωρία).

(Μονάδες 15)

4. Να γράψετε παράγωγα (απλά ή σύνθετα) απ' τις λέξεις: ηγουμεαι, επιδειξω, μετεχειν, πεπραγμενων, ποιειν. (2 για το καθένα).

(Μονάδες 10)

5. Ποια είναι τα μέρη ενός ρητορικού λόγου; Να αναπτυχθεί ένα από αυτά.

(Μονάδες 10)

Κείμενο αδίδακτο:

Οι δε Λακεδαιμονιοι επει σαφως ησθοντο τα τε χρηματα εληλυθοτα εις την Ελλαδα και τας μεγαistas πολεις συνεστηκυιας επι πολεμω προς εαυτους, εν κινδυνω τε την πολιν ενομισαν και στρατευειν αναγκαιον ηγησαντο είναι. Και αυτοι μεν ταυτα παρασκευαζοντο, ευθυς δε και επι τον Αγησιλαον πεμπουσιν Επικυδιδαν. Ο δ επει αφικετο, τα τε αλλα διηγειτο ως εχοι και ότι η πολις επιστελλοι αυτω βοηθειν ως ταχιστα τη πατριδι.

(Ξενοφοντας, Ελληνικα)

Λεξιλόγιο:

συνεστηκυιας: μετχ παρακ. του συνίσταμαι προς τινά = συνενώνομαι φιλικά με άλλον εναντίον κάποιου, συνασπίζομαι

αφικνουμαι: φτάνω

επιστελλω: παραγγέλλω, διατάζω

εληλυθοτα: μετχ παρακ. του ερχομαι

Ερωτήσεις:

1. Να μεταφραστεί το παραπάνω κείμενο.

(Μονάδες 20)

2. α. Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται:

τα χρηματα: δοτική πληθυντικού

τας πολεις: κλητική ενικού

τω πολεμω: δοτική πληθυντικού

τη πατριδι: ονομαστική ενικού

ταυτα: αιτιατική ενικού θηλυκού γένους

σαφως: συγκριτικό του επιρρήματος

μεγιστας: αντικατάσταση στους άλλους βαθμούς

ταχιστα: αντικατάσταση στους άλλους βαθμούς

(Μονάδες 5)

β. Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται:

ενομισαν: το γ' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής Μέλλοντα

στρατευειν: τον ίδιο τύπο στον Παρακείμενο

ηγησαντο: το α' πληθυντικό πρόσωπο Παρατατικού

παρεσκευαζοντο: το β' ενικό πρόσωπο Υποτακτικής Ενεστώτα.

πεμπουσιν: το γ' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής παρακειμένου

(Μονάδες 5)

3. Να χαρακτηριστούν συντακτικώς οι λέξεις του κειμένου:

Σαφως, τας μεγιστας, Επικυδιδαν, βοηθειν, τη πατριδι.

(Μονάδες 10)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Αδίδακτο κείμενο:

1.Οἱ Λακεδαιμόνιοι ὅταν κατάλαβαν με σαφήνεια ὅτι τα χρήματα είχαν έρθει στην Ελλάδα και ὅτι οι μεγαλύτερες πόλεις είχαν συνασπιστεί για πόλεμο εναντίον τους, θεώρησαν ὅτι η πόλη βρίσκεται σε κίνδυνο και ὅτι είναι αναγκαίῳ να ξεκινήσουν εκστρατεία. Και αυτοί αφενός προετοίμαζαν αυτά, αφετέρου στέλνουν εναντίον του Αγησίλαου τον Επικυδίδα. Ὅταν έφτασε αυτός και αφηγούνταν τα ἄλλα ὅπως έχουν και ὅτι η πόλη τον διατάζει να βοηθήσει ὅσο γίνεται πιο γρήγορα την πατρίδα.

2.α.χρήμασι, πόλι, πολέμοις, πατρίς, ταύτην, σαφέστερον, μεγάλας/μείζονας και μείζους, ταχέως/θαῖττον.

2.β.νομιούσι(ν), ἔστρατευκέναι, ἡγούμεθα, παρασκευάζη(ει), πεπόμφασι(ν).

3.σαφῶς: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο ρήμα «ησθοντο»
τάς μεγίστας: επιθετικός προσδιορισμός στο «πόλεις»

Ἐπικυδίδαν: αντικείμενο στο ρήμα «πέμπουσιν»

βοηθεῖν: ἄμεσο αντικείμενο στο ρήμα «ἐπιστέλλου»

τῇ πατρίδι: αντικείμενο στο απαρέμφατο «βοηθεῖν»